Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі
«Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» КеАҚ
Психология және педагогика кафедрасы

ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ БАҒДАРЛАМАСЫ

6B01901-Логопедия білім бағдарламасы

Атырау, 2023

Қазақстан Республикасының ғылым және жоғары білім министрлігі

«Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» КеАҚ

Бекітемін
Академиялық мәселелер
жөніндегі проректор
_______ А.Е.Чукуров
«31» 01 202_ ж.

ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ БАҒДАРЛАМАСЫ

6В01901-Логопедия білім бағдарламасы студенттері үшін

Бағдарлама білім алушыларды қорытынды аттестаттауды өткізу ережелері негізінде әзірленген (СМЖ №025)

Құрастырушылар:
п.ғ.к.аға оқытушысы Шұғаева Г.К.
аға оқытушы Бекжанова Ж.С.
оқытушы магистр Оңғарбай А.Н.

Кафедра мәжілісінде ұсынылған
Хаттама №6 «29» 01 2023ж.

Кафедра меңгерушісі _______

Факультеттің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған _______
«29» 01 2023ж. Хаттама №5

ООК төрағасы _______

КЕЛІСІЛДІ
Факультет деканы _______ «27 01» 2023ж.
ББАСАжДКК басшысы _______ «30 01» 2023ж.

Университеттің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған
«30» 01 2023ж. Хаттама №2

- қажет болған жағдайда білім алушыға Брайльдің бедерлі-нүктелі қрифтімен жазуға арналған жазбаша керек-жарақтар жиынтығы және қағаз, загиптарға арналған мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етуі бар компьютер беріледі.
2) нашар көретіндер үшін:
- ҚА тапсыруға арналған тапсырмалар мен өзге де материалдар үлкейтілген қаріппен ресімделеді;
- кем дегенде 300 люкс жеке біркелкі жарықтандыру қамтамасыз етіледі;
- қажет болған жағдайда білім алушыға үлкейту құрылғысы беріледі, білім алушыда бар үлкейту құрылғыларын пайдалануға жол беріледі.
3) естімейтіндер және нашар еститіндер үшін, сөйлеу қабілеті нашар:
- ұжымдық пайдаланудағы дыбысты күшейтетін аппаратураның болуы қамтамасыз етіледі, қажет болған жағдайда білім алушыға жеке пайдаланудағы дыбысты күшейтетін аппаратура беріледі;
- білім алушының қалауы бойынша ҚА жазбаша формада өткізіледі.
4) тірек-қимыл аппараты бұзылған адамдар үшін (жоғарғы аяқ-қолдардың қозғалыс функциялары ауыр бұзылған немесе жоғарғы аяқ-қолдардың болмауы):
- жазбаша тапсырмаларды білім алушылар мамандандырылған бағдарламалық жасақтамасы бар компьютерде орындайды немесе ассистентке айтады.

Денсаулық мүмкіндігі шектеулі білім алушы ҚА өткізу басталғанға дейін 2 айдан кешіктірмей өзінің жеке ерекшеліктерін көрсете отырып, ҚА өткізу кезінде оған арнайы жағдайлар жасау қажеттілігі туралы университеттің Басқарма төрағасы-ректорының атына жазбаша өтініш береді. Өтінішке білім алушының жеке ерекшеліктерінің бар екенін растайтын құжаттар қоса беріледі. Өтініште білім алушы ҚА-ға ассистенттің болу қажеттілігін/қажеттілігі жоқтығын, ҚА тапсыру ұзақтығын ұлғайту қажеттілігін/қажеттілігі жоқтығын көрсетеді.

1. Қорытынды аттестаттаудың мақсаты мен міндеттері

Қорытынды аттестаттаудың мақсаты - 6B01901-Логопедия білім бағдарламасы студенттері үшін арнайы теориялық білім деңгейін және түлектің таңдалған мамандық бойынша практикалық іс-әрекетке дайындығын анықтау болып табылады.

Қорытынды аттестаттаудың міндеттері:

- студенттердің негізгі кешенді емтихандар талаптарына дайындық деңгейінің сәйкестігін анықтау;
- кешенді емтихан нәтижелерін талдау қорытындылары бойынша білім беру үдерісін ұйымдастыруды жетілдіру;
- кешенді емтихан негізінде студенттердің білім сапасына мониторинг ұйымдастыру;

2. Қорытынды аттестаттауға енгізілетін құзыреттіліктер

ҚА барысында білім алушылар келесі құзыреттіліктерінің қалыптасқанын көрсетуі тиіс:

- арнайы педагогиканың барлық салаларында, соның ішінде арнайы (түзету) педагогиканың әдістемелік негіздері мен категориялары бойынша білімі мен түсінігін көрсету, қалыпты және патологиялық жағдайдағы балалардың жасына байланысты анатомиялық, физиологиялық, психологиялық дамуының ерекшеліктері, балалардың әлеуметтік және тұлғалық даму заңдылықтары, логопедияның теориялық және әдістемелік негіздері;
- білім мен түсінікті кәсіби деңгейде қолдану: оқу-тәрбие, түзету және дамыту міндеттерін шешу кезінде, жас ерекшеліктерін, жеке типологиялық ерекшеліктерін, балалардың кемістіктерінің тереңдігі мен құрылымын ескере отырып, дефектология саласы бойынша зерттеушілік іс-әрекеттер;
- балалық шақтағы мүгедектіктің алдын алу, ерте түзету-дамыту көмегі, мектепке дейінгі және мектептегі білім беру, мүмкіндігі шектеулі балаларды интеграциялау бойынша сөйлеу дамуының бұзылыстары, психикалық ауытқулар, ғылыми-практикалық көзқарастар мәселелерін дәлелдеу және шешу;
- ақыл-ойы, көру, есту, сөйлеу, тірек-қимыл аппараты және психикалық дамуы тежелген балаларға арналған арнайы мектепке дейінгі және мектептік білім беру ұйымдарында түзету-педагогикалық іс-шараларды жүргізуге.

2.1. Әмбебап (базалық) құзыреттіліктер (ӘҚ):

Әмбебап (базалық құзыреттілік) – маманның әмбебап, зияткерлік, коммуникативтік, эмоционалды және еріккүштік қасиеттерге (білім, дағдылар, қасиеттер мен қабілеттер) негізделген кәсіби міндеттер жиынтығын шешу қабілеті.

- абстрактілі ойлауға, талдауға, синтездеуге қабілетті;
- стандартты емес жағдайларда әрекет етуге, қабылданған шешімдер үшін әлеуметтік және этикалық жауапкершілікті көтеруге дайын;
- өзін-өзі дамытуға, өзін-өзі жүзеге асыруға, шығармашылық әлеуетті пайдалануға дайын ;

2.2. Жалпыкәсіптік құзыреттер (ЖКҚ):

Жалпы кәсіби құзыреттілік-маманның кәсіби қызметті тиімді жүзеге асыруға мүмкіндік беретін шоғырландырылған білім, дағдылар мен тәжірибе, сондай-ақ жеке қасиеттер негізінде кәсіби міндеттер жиынтығын шешу қабілеті.

- өзін-өзі дамыту және мансаптық өсу үшін өмір бойы жеке білім беру траекториясын құру, дене шынықтыру әдістері мен құралдары арқылы толыққанды әлеуметтік және кәсіби іс-әрекетті қамтамасыз ету үшін салауатты өмір салтына назар аудару;
- жеке қызметінде ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың әртүрлі түрлерін пайдалану: интернет-ресурстар, ақпаратты іздеу, сақтау, өңдеу, қорғау және тарату бойынша бұлттық және мобильді қызметтер;

2.3. Кәсіптік құзыреттер (КҚ):

Кәсіби құзыреттілік – маманның нақты білім, білік, дағды негізінде таңдалған қызмет саласындағы кәсіби міндеттер жиынтығын шешу қабілеті.

(Тек осы ББ бағдарланған кәсіби қызмет түрлеріне сәйкес келетін кәсіби құзыреттер ғана тізімделуі керек.)

- дефектологияның барлық салаларында, соның ішінде арнайы (түзету) педагогиканың әдістемелік негіздері мен категориялары бойынша білімі мен түсінігін көрсету; қалыпты және патологиялық жағдайдағы балалардың жасына байланысты анатомиялық, физиологиялық, психологиялық дамуының ерекшеліктері, балалардың әлеуметтік және тұлғалық даму заңдылықтары, логопедияның теориялық және әдістемелік негіздері;

- білім мен түсінікті кәсіби деңгейде қолдану; оқу-тәрбие, түзету және дамыту міндеттерін шешу кезінде, жас ерекшеліктерін, жеке типологиялық ерекшеліктерін, балалардың кемістіктерінің тереңдігі мен құрылымын ескере отырып, дефектология саласы бойынша зерттеушілік іс-әрекеттер;

- ерте жастан мүгедектіктің алдын алу, ерте түзету-дамыту көмегі, мектепке дейінгі және мектептегі білім беру, мүмкіндігі шектеулі балаларды интеграциялау бойынша сөйлеу дамуының бұзылыстары, психикалық ауытқулар, ғылыми-практикалық көзқарастар мәселелерін дәлелдеу және шешу;

-ақыл-ойы, көру, есту, сөйлеу, тірек-қимыл аппараты және психикалық дамуы тежелген балаларға арналған арнайы мектепке дейінгі және мектептік білім беру ұйымдарында түзету-педагогикалық іс-шараларды жүргізуге.

3. Қорытынды аттестаттау көлемі, құрылымы және мазмұны

Университетте қорытынды аттестаттау кешенді емтиханды тапсыру түрінде өткізіледі. Қорытынды аттестаттау кемінде 12 академиялық кредитті құрайды. ҚА ұзақтығы – 6 апта

Білім беру бағдарламасы бойынша қорытынды аттестаттау мыналарды қамтиды:

- кешенді емтихан тапсыруға дайындық және тапсыру.

3.1 Кешенді емтихан

Кешенді емтиханның мақсаты – түлектің кәсіби дайындық деңгейін және оның кәсіби қызметі саласындағы практикалық мәселелерді шешуге қабілеттілігін анықтау.

Кешенді емтихан ауызша өткізіледі. Кешенді емтихан алдында білім алушыларға қорытынды аттестаттауға шығарылатын мәселелер бойынша кеңес беру жүргізіледі.

Кешенді емтихан бір кезең бойынша аттестаттау комиссиясының ашық отырысында билеттер бойынша емтихан тапсыру арқылы өткізіледі. Билеттер бойынша емтихан өткізу кезінде емтихан тапсырушыға жауап беруге дайындалу үшін 1 сағат беріледі. Емтихан билетінің сұрақтарына білім алушы көпшілік алдында жауап береді. АК мүшелері қарастырылып отырған тақырыптар бойынша білім алушының білім тереңдігін анықтау мақсатында қосымша сұрақтар қоюға құқылы. Емтихан билетінің сұрақтарына ауызша жауап беру ұзақтығы 30 минуттан аспауы тиіс. Емтиханға жауап беруге дайындық барысында осы ҚА бағдарламасын және осы бағдарламаның 3.3-тармағында көрсетілген әдебиеттерді пайдалануға рұқсат етіледі.

3.2 Кешенді емтиханға шығарылатын сұрақтары бар пәндер тізбесі
«Арнайы педагогика» пәні бойынша

1. Арнайы педагогиканың пәні, мақсаты және міндеттері
2. Тірек-қимыл аппаратының бұзылыстары бар балаларға білім беру
3. Күрделі кемістігі бар балаларға жүргізілетін психолого – педагогикалық жұмыстар
4. Арнайы педагогиканың негізгі ұғымдары мен түсініктері
5. Арнайы педагогиканың статистикалық мәліметі мен даму кемістіктерін жүйелеу
6. Мүмкіндігі шектеулі балаларды оқытудың теориясы және тәжірибесі
7. Қазақстан Республикасындағы мүкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық қолдау

	жаңа жағдайларға көшіру кезінде, ғылыми жұмыстың (практикалық өндірістік тапсырманың) мақсаттарын негіздеу, оның өзектілігі, орындалған кәсіби тапсырмалардың нәтижелерін негіздеу кезіндегі дағдылар. *Критерийлер:* - ұсынылған мәселе бойынша толық емес жауап берілді; - баяндау логикасы мен реттілігінде кейбір бұзушылықтар бар, - теориялық материалды баяндау және терминдерді, тұлғаларды қолдануда қателіктер жіберілді; - қосымша сұрақтарға нақты емес жауап берілді немесе мәселенің мәнін ашпайды.
Қанағаттанарлықсыз	Білім алушы жалпы мәдени, жалпы кәсіптік және кәсіптік құзыреттіліктердің базалық деңгейден төмен деңгейде қалыптасуын көрсетеді, білім, білік, дағдының жеткіліксіздігі, көрінеді. *Критерийлер:* - сұраққа толық емес жауап берілді; - көрсету логикасы мен реттілігінде елеулі бұзушылықтар бар, мән мағынасын мүлдем түсінбейді; - теориялық материалды баяндау кезінде елеулі қателер жіберілді (фактілерге, тұжырымдамаларға, тұлғаларға қатысты); - білім алушы қосымша сұрақтарға дұрыс емес жауап береді.

4. Мүгедектер мен денсаулық мүмкіндігі шектеулі адамдар үшін қорытынды аттестаттауды өткізу ерекшеліктері

Мүмкіндігі шектеулі білім алушылардың ҚА-ны ұйымдастыру олардың психофизикалық даму ерекшеліктерін, жеке мүмкіндіктері мен денсаулық жағдайын ескере отырып жүзеге асырылады және:

- денсаулық мүмкіндіктері шектеулі емес білім алушылармен бірлесіп;

- білім алушыға оның жеке ерекшеліктерін ескере отырып, қажетті техникалық көмек көрсететін ассистенттің қатысуымен (жұмыс орнына отыру, қозғалуы,тапсырманы оқу және ресімдеу, АК мүшелерімен қарым-қатынас жасау);

- білім алушыға оның жеке ерекшеліктерін ескере отырып, қажетті техникалық құралдарды пайдалана отырып;

- аудиторияда, әжетханада және басқа да орынжайларда білім алушының кедергісіз қолжетімділік мүмкіндігін қамтамасыз ете отырып, сондай-ақ оның көрсетілген орынжайларда болуы (пандустардың, тұтқалардың, кеңейтілген ойықты есіктерінің, жеделсатыларының болуы/аудиторияның бірінші қабатта орналасуы, арнайы креслолар мен басқа да құрылғылардың болуы).

Денсаулық мүмкіндігі шектеулі білім алушының жазбаша өтініші бойынша ҚА-ны тапсыру ұзақтығы оны тапсырудың белгіленген ұзақтығына қатысты ұзартылуы мүмкін.

ДМШ білім алушылардың жеке ерекшеліктеріне байланысты Университет қорытынды аттестаттауды өткізу кезінде келесі талаптардың орындалуын қамтамасыз етеді:

1) зағиптар үшін:

-ҚА тапсыруға арналған тапсырмалар мен өзге де материалдар бедерлі-нүктелі Брайль шрифтімен немесе зағиптарға арналған мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етуі бар компьютердің көмегімен қолжетімді электрондық құжат түрінде ресімделеді не ассистент оқиды;

- жазбаша тапсырмаларды білім алушылар қағазда Брайль бедерлі-нүктелі қаріппен немесе зағиптарға арналған арнайы бағдарламалық қамтамасыз ету бар компьютерде орындайды немесе ассистентке нұсқау береді;

Білім алушылардың білімі, біліктілігі мен дағдылары келесі жүйе бойынша бағаланады:

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Сандық балама	Балдары (%-дық мазмұны)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	

Баға	Бағдарламаның даму деңгейінің сипаттамасы
Өте жақсы	Білім алушы жалпы мәдени, жалпы кәсіптік және құзыреттіліктердің жоғары деңгейде қалыптасуын көрсетеді, проблеманы, ғылыми зерттеудің міндеттері мен әдістерін, практикалық өндірістік тапсырмаларды түсінетінін аңады, кәсіби терминологиямен еркін әрекет етеді, оны белгілеу және негіздеу кезінде қолданады, жұмыстың мақсаты, оның өзектілігі, жаңа идея тудыру қабілеті бар, жүйелі және аналитикалық ойлау дағдыларын меңгереді; өз бетімен жұмыс істеу қабілетін, өз білімін, дағдысын және иелігін басқарудағы мәселелерді шешуге қолдана білуін көрсетеді. *Критерийлер:* - сұраққа толық, жан-жақты жауап берілді; - жауапта нақты құрылым қадағаланады, логикалық реттілікпен салынған; - білім алушы барлық қосымша сұрақтарға нақты, дәлелді жауаптар берді
Жақсы	Білім алушы жалпы мәдени, жалпы кәсіптік және құзыреттердің қалыптасуын орташа деңгейде көрсетеді. негізгі білім, дағдылар игерілген, бірақ ғылыми жұмыстың мақсатын қою және негіздеуде (практикалық өндірістік тапсырма) болмашы қателер, дәлсіздіктер, қиындықтар, орындалған кәсіби тапсырмалардың нәтижелерін негіздей отырып, оның өзектілігі. *Критерийлер:* - ұсынылған мәселе бойынша толық, егжей-тегжейлі жауап берілді; - жауап анық құрылымдалған, логикалық реттілікпен салынған; - ұғымдарды, тұлғаларды, терминдерді, мерзімдерді анықтауда қателіктер жіберілді, - қосымша сұрақтарға толық емес немесе жеткіліксіз дәлелденген жауаптар берілді
Қанағаттанарлық	Білім алушы базалық деңгейде жалпы мәдени, жалпы кәсіптік және құзыреттіліктердің қалыптасуын көрсетеді: бақылау іс-әрекеті кезінде елеулі қателіктер жіберіледі, белгілі бір білімнің, дағдының және дағдының болмауы көрінеді, студент білім мен дағдыларды қолдануда айтарлықтай қиындықтарды бастан кешіреді. оларды

8. Зақымданулардың, мүгедектіктің және жарақаттардың халықаралық жіктемесі.
9. Арнайы мектептегі оқыту процесінің ерекшеліктері
10. Арнайы білім берудің ұлттық жүйесінің қалыптасу және даму тарихы
11. Арнайы педагогиканың психологиялық негізделуі
12. Қазақстан Республикасындағы зият бұзылыстары бар балаларға білім беру жүйесі
13. Қазақстан Республикасындағы ерте түзетушілік-дамытушылық көмек көрсетудің ұлттық жүйесі
14. Мүмкіндігі шектеулі балалар (жалпы сипаттама)
15. Қазақстан Республикасында арнайы білім беру жүйесінің қалыптасу және даму тарихы
16. Жақын шет елдердегі мүмкіндігі шектеулі балалар мәселелері бойынша заманауи психологиялық-педагогикалық зерттеулер.
17. Психикалық дамуы тежелген (ПДТ) балалардың психологиялық-педагогикалық сипаттамасы
18. Арнаулы білім беру мекемелерінде дефектолог маманның міндеті
19. Қазақстан Республикасындағы арнайы білім берудің заңнамалық және нормативтік-құқықтық базасы
20. Эмоционалдық-ерік саласындағы және мінез-құлық бұзылыстары бар балалардың психологиялық-педагогикалық сипаттамасы.
21. Амбулаторлық-емханалық мекемелерде (АЕМ) ерте жастағы балаларды скринингтік аттестациялаудың әдістемелері
22. Л.С Выготскийдің дефектология ғылымына қосқан үлесі
23. Балалық жастағы мінез-құлық бұзылыстары психологиялық-педагогикалық және әлеуметтік мәселе ретінде
24. Көру кемістігі бар ерте және мектеп жасына дейінгі балаларды оқыту және тәрбиелеу
25. Балалық аутизмі бар балаларға психологиялық-педагогикалық көмек
26. Қазақстан Республикасындағы мүмкіндігі шектеулі мектеп жасында балаларды тәрбиелеу мен оқытудың жүйесі
27. Мүмкіндіктері шектеулі тұлға сапалы өмір сүру туралы әлеуметтік - мәдени концепциясы
28. Есту бұзылыстары балалардың психолого-педагогикалық сипаттамасы
29. Арнайы (түзетушілік) мектептегі сабақ
30. Дефектолог мамандарын дайындау жүйесі оның қалыптасуы мен даму тарихы

«Логопедия негіздері» пәні бойынша

1. Логопедия ғылымы. Логопедия ғылымының пәні, зерттеу объектісі
2. Тіл кемістігінің пайда болу себептері
3. Сөйлеу процесінің анатомиялық-физиологиялық механизмдері
4. Табиғи және функционалды тіл кемістіктері
5. Логопедия ғылымының мақсат-міндеттері, негізгі бағыттары
6. Тіл кемістіктерінің психологиялық-педагогикалық топтастыруы
7. Тіл кемістіктерінің клиникалық-педагогикалық топтастыруы
8. Сөйлеу тілі құрамының компоненттері және олардың дамуы
9. Логопедия ғылымының зерттеу әдістері
10. Дизартрия тіл кемістігі туралы түсінік дизартрияның себептері
11. Дауыс бұзылуының түрлері
12. Тіл кемістіктерінің топтастыру жүйесінің пайда болу тарихы
13. Логопедия ғылымының негізгі принциптері
14. Дислалия
15. Шеткі сөйлеу аппараты құрылысы
16. Дислалияның негізгі формалары. Механикалық дислалия, оның себептері
17. Сөйлеу тілі жылдамдылығы жайлы түсінік
18. Дисграфия түрлері

19. Ринолалия түрлері. Жабық ринолалия, оның себептері
20. Дисфонияның анықтамасы және себептері
21. Тахилалия, оның себептері
22. Тұтықпа. Тұтықпаның негізгі формалары
23. Логопедия ғылымы басқа ғылымдарымен байланысы
24. Механикалық дислалия, оның себептері
25. Дауыс бұзылуының түрлері
26. Алалия тіл кемістігі, оның себептері
27. Оқу процесінің бұзылуының психологиялық механизмі
28. Аграмматикалық дисграфия
29. Ашық ринолалия, оның себептері
30. «С» дыбысының артикуляциялық сипаттамасы
31. Ми қыртысы асты дизартриясы
32. Брадилалия, оның себептері
33. «Ш» дыбысының артикуляциялық сипаттамасы
34. Сенсорлы алалия
35. Афазия туралы теориялардың дамуы
36. «Ж» дыбысының артикуляциялық сипаттамасы
37. Дислексия себептері
38. Мишық дизартриясы
39. «З» дыбысының артикуляциялық сипаттамасы
40. Сөйлеу аппаратының құрылысы
41. Жалған сопақша ми дизартриясы
42. «Ц» дыбысының артикуляциялық сипаттамасы
43. Тахилалия, оның себептері
44. Эфферентті моторлы афазия
45. Ысқырық сигматизмдердің түрлері және түзету жолдары
46. Көмекші мектепте жазбаша сөйлеу тілінің бұзылуын түзету бойынша логопедиялық жұмыстың ерекшеліктері
47. Есту бұзылған балалардың сөйлеу тілінің ерекшеліктері
48. «Р» дыбысының артикуляциялық сипаттамасы
49. Көру қабілеті бұзылған балалармен логопедиялық жұмысты ұйымдастыру
50. Зияты зақымдалған балалардың жазуының бұзылуы
51. Психикалық дамуы тежелген (ПДТ) балалардың сөйлеу тіл ерекшеліктері
52. Зияты зақымдалған балалардың сөз қорының сипаттамасы
53. Есту қабілеті нашар балалардың дыбыс айту бұзылыстарының негізгі түрлері
54. Логопедтің мамандық қасиеттері
55. Көру қабілеті зақымдалған балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктері
56. Балалар емханасындағы логопедиялық жұмыс
57. Логопед міндетті
58. Қазақстандағы логопедиялық көмек көрсету жүйесі
59. Есту қабілеті төмен балалардың сөйлеу тілінің даму деңгейлері
60. Дизартриясы бар балалардың сөйлеу тілін анықтауға арналған жаттығулар

3.3 Кешенді емтиханда пайдалануға рұқсат етілген әдебиеттер тізімі

1. Дүйсенбаев А.К Логопедия негіздері. Оқу құралы 2016ж
2. Дүйсенбаев А.Қ., Балтымова М.Р Арнайы педагогика 2016
3. Movkebayeva Z.A., Iskakova A.T Inclusive education 2016ж
4. Логопедия. Қ.Қ. Өмірбекова - Алматы,- 467б. 2011ж
5. Ибатова Г., Оралаева Г. Қазақстан Республикасында инклюзивті білім беру жағдайында логопедиялық жұмыстың ұйымдастырылуы және мазмұны - Алматы: Альманах. 2020
6. Омірбекова Қ., Ибатова Г., Тулебиева Г. Логопедиялық практиканы жүргізудің әдістемелік нұсқауы оқу-әдістемелік нұсқау.-Алматы: Альманах 2020 ж
7. Касымова Г.М. Развивающие игры в диагностике и коррекции психического развития детей дошкольного возраста 2015
8. Омірбекова Қ.Қ., Өмірбекова С.Ж. Сөйлеу тілін тексеру әдістері. – Алматы, Алматы кітап, 2012
9. Калягин В.А., Овчинникова Т.С. Энциклопедия методов психолого-педагогической диагностики лиц с нарушениями речи. – СПб., 2010

3.4 Кешенді емтиханға дайындық бойынша білім алушыларға ұсыныстар

Кешенді емтихан арнайы педагогика, логопедия негіздері пәні негізінде арнайы құрастырылған сұрақтар бойынша білім алушының білім тереңдігін анықтау мақсатында жүргізіледі. Емтихан барысында білім алушыға билеттің сұрақтарына дайындалу үшін ұзақтығы 30 минут беріледі.

Кешенді емтихан алдында арнайы шолу дәрістер кестесі жасақталып жүргізіледі.

Кешенді емтиханға кешігіп немесе белгілі бір себептермен қатынаса алмаған бітіруші түлек қайта тапсыру үшін мемлекеттік аттестаттау комессиясының төрағасына арнайы өтініш жазады, комессия шешім шығарады.

3.5 Кешенді емтихан тапсыру нәтижелерін бағалау критерийлері

Емтихан билетінің сұрақтарына жауапты бағалау кезінде оны бағалаудың келесі критерийлері пайдаланылады. Сұрақ бойынша нақты материалды білу:

- Сұрақтарда көрсетілген ғылыми ұғымдар мен процестердің мәнін дәлелдей және түсіндіре білу
- Статистикалық мәліметтерді, әдеби дереккөздерді, ғылыми әдістерді пайдалана білу;
- Жауап берілген сұрақ бойынша нақты қорытынды жасай білу.

Кешенді емтихан кезінде бітірушінің жауабын бағалау кезінде комиссия респонденттің белгілі бір экономикалық категорияларды қалай түсінетінін және олармен қалай әрекет етуді білетінін бағалайды, нақты экономикалық проблемаларды талдайды, оның ойлауды, дәлелдеуді, белгілі бір позицияны қорғауды, анықтамаларды түсіндіруді біледі. Осылайша, есте сақтау мен түсінудің ақылға қонымды үйлесімі, оқу ақпаратын және ой жұмысын қарапайым жаңғырту қажет.

Мемлекеттік емтиханды тапсыру кезінде сақталуы тиіс келесі бағалау критерийлерін бөлуге болады:

- сұрақтарға жауаптардың мәндылігі (идеяларды, тұжырымдамаларды, фактілерді және т.б. дұрыс, анық және жеткілікті терең баяндау);
- жауаптың толықтығы және сонымен бірге негізделген қысқалығы;
- оқу ақпаратының жаңалығы, ғылыми және нормативтік дереккөздерді пайдалану және түсіну дәрежесі;
- теорияны практикамен байланыстыра білу, алған білімдерін ерекше жағдайларда шығармашылықпен қолдана білу;
- баяндау логикасы мен аргументі;
- сауатты пікір айту, мысалдар келтіру, аналогиялар келтіру;
- сөйлеу мәдениеті